

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

eVARE

Jatkuvuuden hallinnan ja tiedon turvaamisen vaatimukset

Lausuntokooste

Saadut lausunnot

- Valtionhallinnon ICT-varautumisen kehittämishankkeessa (eVARE) laaditut ICT-toiminnan jatkuvuuden hallinnan ja tiedon turvaamisen vaatimukset olivat lausunnoilla 24.8-28.9.2009
 - Lausuntoja saatiin yhteensä 33 kpl (8 ministeriöltä, 18 virastoa, 4 yliopisto ja 3 liikelaitosta)
- Samanaikaisesti vaatimuksia käsiteltiin kahdessaatoista hallinnonaloille ja eri sidosryhmille (yritykset, kunnat) suunnatuissa työpajoissa
- Vaatimukset koettiin pääsääntöisesti erittäin tervetulleiksi ja tarpeellisiksi hallinnonalojen ja virastojen käyttöön
- Suurimmat huolet olivat resurssien riittävyys, aikataulut, käyttöönoton keskitetyt tukitoimenpiteet (mallit, työvälineet) sekä vaatimusten soveltaminen hankinnoissa.

Yleishavainnot

Varautuminen tulisi linkittää myös muuhun valmiussuunnitteluun	▪ Vaatimukset yleisiä soveltuvat kaikille ▪ SOPIVA/HUOVI-yhteistyö ▪ Käytetään "Jatkuvuuden hallinta ja tiedon turvaaminen" -otsikkoa
ICT-varautumisen sijaan dokumentti voisi olla yksinkertaisesti <u>varautumisen</u> vaatimukset.	
Ministeriöiden pitäisi kyetä vahvemmin ohjaamaan hallinnonalan ICT-varautumista	▪ Keskitetty resursointi ▪ Tulosohjaus hallinnonaloilla ▪ Osaamistarpeiden määrittäminen/ylläpito
Kokonaishallinnon osalta tulisi selkiä erä toimijoiden roolia; samoja asioita tehdään usealla hallinnonaloilla päällekkäin.	▪ VM:n konserniohjaus ▪ Koordinaatiovastuiden selkeytys ✓ Koko yhteiskunta - VN-taso - Valtiohallinto - julkishallinto - Elinkeinoelämä
Valtiohallinnolla pitäisi olla selkeä kanta ja ehdotus poikkeustilanteissa valtakunnan rajojen ulkopuolelta tarjottuun palveluun	▪ Vn:n päätös huoltovarmuudesta ▪ ? Tuki tarpeiden määrittelylle (VIP) ▪ "arviointipooli" ▪ Määritetään YETTS-päivityksessä (TPAK)
Pitäisikö tietoturvallisuutta koskeva lainsäädäntö koota yhdeksi omaksi laiksi.	▪ Selvitettävä asia (ValtIT) ▪ Jo nyt velvoittavuutta useassa laissa

Aikataulu + toteutettavuus

Kommentti	Toimenpide
Aikataulu liian tiukka.	▪ <i>Tarkennetaan alkupään aikataulu 2010 → 2011</i> ▪ <i>Toteutus muutosten yhteydessä</i>
ICT- varautumisen käyttöönottoaikataulu tulee olla sopeutettuna valtiohallinnon muiden aikataulujen kanssa	▪ TTS-rytmi ▪ Selvitetään muita tarkoituksenmukaisia aikatauluja (?? SADe)
Miten VIP:n uusien ja yhdenmukaisten palveluiden käyttöönotto sopii ICT- varautumisen aikatauluun	▪ Tehdään VIP:n palvelukartta/aikataulu ▪ Määritetään VIP:n palveluille vaatimustasot
Nykyisillä HTV-resursseilla ei ole mahdollista → osaaminen joudutaan hankkimaan palveluna → Lisäresursoinnin ja rahoituksen tarve	▪ Osaksi TTS-prosessia ja muita toimintoja ▪ Toteutus muutosten yhteydessä ▪ Toimialajohdon rooli ja vastuu ▪ <i>Yhteishankkeet ja mallit, VIP:n tuki</i> ▪ <i>Tuettu koulutus</i>

Selkeys ja ymmärrettävyys

Asiakirjassa pyritään lyhyeen, ytimekkääseen ja yksiselitteiseen esitykseen, mutta lauserakenteet ovat vaikeaselkoisia ja monimutkaisia.	▪ Tiivistetään ja yhdennetään, ▪ Oikoluetaan ”ulkopuolisella” ▪ Kielihuolto ▪ Termien järjestys: YETTS, VARE-esitutkimus, HVK, VAHTI
Sisältää paikoitellen tautologiaa.	
Terminologia ja termit epäyhtenäistä Termien merkitystä tulisi selventää sanastolla.	
Osa tukiaineistosta voi olla jo vanhaa, vanhentuvaa tai ristiriidassa (esim. VAHTI-ohjeet) keskenään.	▪ Riisutaan epäolennainen ▪ Viittaukset valideihin listoihin

Hankintaprosessi

Vaatimusten mukaisten palveluiden rakentaminen ja ylläpito tulee vaatimaan omia resursseja myös toimittajien puolelta -> hinnoittelu/vaatiminen tarjouspyynnöissä.	▪ Laaditaan ohje vaatimusten soveltamisesta hankintaprosessissa, yt Hanselin kanssa ▪ Varautumisen huomioiminen Hanselin-kilpailutuksissa/ puitesopimuksissa ▪ Tarjouspyyntömallit
Toimittajille yleiset varautumisvaatimukset, jotka kaikkien viranomaistahoille palveluja tarjoavien yritysten tulisi täyttää	
Vaatimuksia voitaisiin käyttää hankinnassa kelpoisuusehtoina.	
Varautumista ja tietoturvallisuutta koskevista velvoitteista laadittava mallisopimus esimerkiksi JIT 2007 –ehtojen liitteeksi.	
Valtiohallinnon pitäisi ottaa keskitetysti kantaa Force majeure –pykälän mahdollisiin muutoksiin sopimusrakenteessa	▪ Laaditaan ehdotus ▪ YETTS-strategian päivitys
Milloin ja miten toimittajien tulee noudattaa vaatimuksia? Vaatimusten tehokas tiedottaminen yrityksille	▪ Tarkennetaan aikataulua ▪ Viestintäyhteistyö: VARE, sopiva, huovi, STO II/yritysturvallisuus

Tukitarpeita

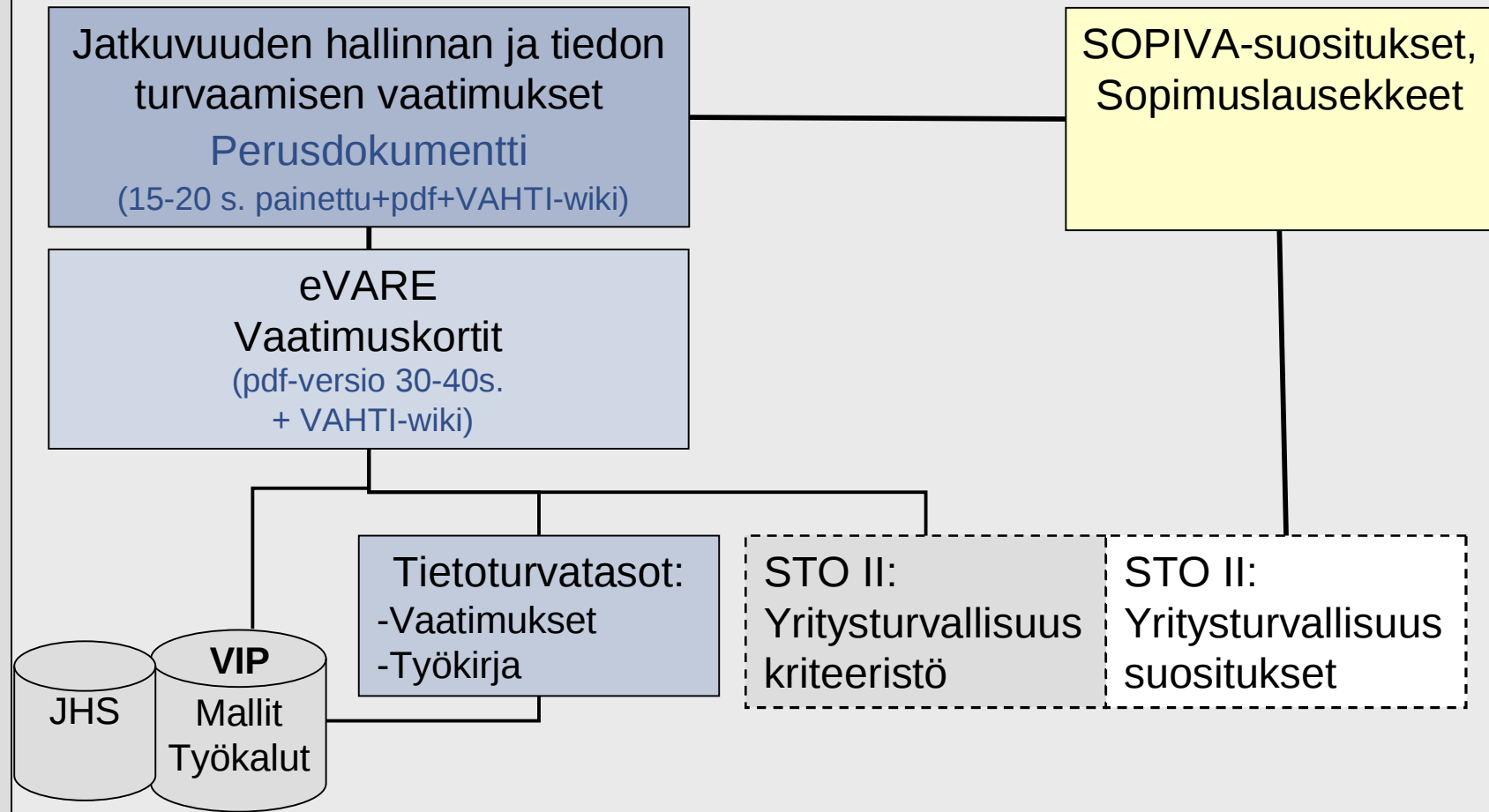
Tarvitaan vaatimuspaketin toteuttamiseen liittyvät malliasiakirjat/-pohjat ja soveltamisohjeet, joita virastot voisivat hyödyntää.	▪Kootaan saadut mallit ▪Rakennetaan sähköinen palvelu (VIP)
Riskien tunnistamiseen ja niiden hallintaan toivotaan ohjeistusta	▪Laaditaan yleisohjeistusta (VAHTI), ▪Kaiku-luotaimen kehittäminen (VIP)
Vaatimusten toteutumisen tarkastusten laadunvarmistus ja tasapuolisuus vaatii tarkastusohjeistuksen ja mahdollisen tahon, johon ottaa yhteyttä epäselvissä tapauksissa.	▪Työpaja tarkastustoiminnon kanssa → linjaukset → erillisohje ▪Hyödynnetään olemassa olevia raportointi- ja tarkastusmenettelyjä ▪Ulkopuolisten tahojen hyödyntäminen
Valtiohallinnon pitäisi määritellä käytettävä rahoitus- ja toimintamalli perusinfraan parantamiseksi	▪Kustannus-hyötymallit (excell-työkalu+esitutkimus)
Tietoturvasoihin ja ICT-varautumiseen liittyvät ohjeet ja vaatimukset tulee integroida yhdeksi yhtenäiseksi kokonaisuudeksi.	▪Yhdennetään ▪ julkaisu myös erillisinä ▪ Erityisesti sähköisen aineiston käytettävyys
Tulisi kehittää yhteinen sähköinen työkalu, joka sisältää ohjaavan osan (ohjeet ja vaatimukset) sekä omatoimisen auditoinnin mahdollistavan osan.	▪ Luodaan linkitykset ▪ "excell"-verkkoversion kehittäminen

TAVOITE ERI KRITEERISTÖJEN LINKITTYMISESTÄ eVARE- NÄKOKULMASTA

Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia (YETTS)

ICT-toiminnan varautuminen häiriö- ja erityistilanteisiin (VAHTI 2/2009)

Tavoiteaikataulu

- vkot 42-46 dokumenttien tiivistys + viimeistely
- 13.11. dokumentti sisäiseen käsittelyyn
 - Soveltaminen hankinnoissa
 - Tarkastustoiminta
 - Työkalutarjonta
 - Käyttöönoton tuki
- vko 49 STO II linkityksen tarkastus
 - STO II/Yritysturvallisuuskriteeristö valmistuu viikolla 48
→ tarkistetaan viittaukset
- vko 50 vaatimukset julkaisuvalmiita